

SOLO (Soils for Europe) konferenca – SOFIA (5. in 6. november 2024)

Zdrava tla so temelj za življenje na Zemlji, saj so osnova našega prehranjevalnega sistema, nudijo čisto vodo ter habitat za vrstno pestrost, prispevajo k odpornosti na podnebne spremembe, podpirajo kulturno dediščino ter predstavljajo bazo naše ekonomije in blaginje. Tla so pod številnimi pritiski, vključno s klimatskimi spremembami, urbanizacijo, onesnaževanjem, pretirano izrabo, rudarjenjem hranil in izgubo biotske raznovrstnosti. Evropska komisija ocenjuje, da je s trenutnimi praksami upravljanja tal, 60-70% tal nezdravih.

V začetku novembra je bilo organizirano srečanje SOLO projektnih partnerjev in drugih strokovnjakov, ki je potekalo v Grand Hotel Millenium, v Sofiji (Bolgarija). V dvodnevnem srečanju (5. in 6. 11. 2024) smo svoje delo in misli posvetili izključno boljši prihodnosti naših tal.

SOLO je petletni projekt, financiran s strani Evropske Unije, ki se je pričel decembra 2022. Projektni koordinator je dr. Carlos António Guerra iz nemškega centra za integrativne raziskave biotske raznovrstnosti (iDiv). V izvedbo je vključenih 17 projektnih partnerjev iz 11 držav Evropske Unije in Norveške. Glavna misija projekta SOLO je identifikacija motivirajočih dejavnikov, vzeli v znanju ter ozkih grl v povezavi s trajnostnim upravljanjem tal. V okviru projekta razvijajo inovacijske pristope in načrtujejo dejavnosti, cilj pa je ustanoviti vozlišče znanj o zdravih tleh in inovacijah, ki bodo ustvarjale strateška partnerstva še dolgo po koncu projekta.

V okviru SOLO projekta so ustanovljene »ThinkTank« skupine, ena za vsako ciljno nalogo, ki delujejo kot implementacijska orodja:

SOILS FOR EUROPE
SOLO Land degradation

SOILS FOR EUROPE
SOLO Soil organic carbon stocks

SOILS FOR EUROPE
SOLO Soil sealing and urban soils

SOILS FOR EUROPE
SOLO Pollution and restoration

SOILS FOR EUROPE
SOLO Erosion prevention

SOILS FOR EUROPE
SOLO Footprint on soils

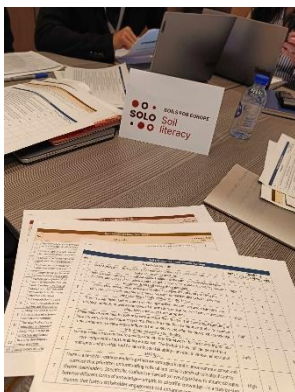
SOILS FOR EUROPE
SOLO Soil structure

SOILS FOR EUROPE
SOLO Soil literacy

SOILS FOR EUROPE
SOLO Nature conservation of soil biodiversity

SOILS FOR EUROPE
SOLO Climate smart agriculture

Vir: SOLO spetna stran; <https://soils4europe.eu/think-tanks-page>

V zadnje omenjeno ThinkTank skupino, Soil Literacy, sva vključena tudi predstavnika Fakultete za varstvo okolja, izr. prof. dr. Borut Vrščaj in asist. Katja Črnec. K sodelovanju sva bila povabljena kot strokovnjaka s področja tal, prav tako pa se obravnava tematika prekriva s področjem projekta CURIOSOIL, ki ga izvajamo na FVO, to je torej spodbujanje radovednosti in pismenosti o tleh. Oba sva se tudi v celoti udeležila programa konference v Sofiji.

Prvi dan konference smo otvorili s skupnim srečanjem vseh udeležencev, v okviru katerega smo se seznanili z dosedanjim opravljenim delom ter uporabljeno terminologijo, kot so izrazi »vrzeli v znanju«, »motivacijski dejavnik« in »ozko grlo«. Sledilo je delo po skupinah, v okviru katerega smo skozi razne aktivnosti, delitvi izkušenj, znanj in mnenj, diskutirali o pomembnih vrzelih v znanju o tleh. Pripravili smo tudi vizualizacijski koncept za prikaz miselnega procesa, ki ga bomo vključili v posodobljeno verzijo končnih dokumentov. Dan pa smo zaključili s procesom prioritizacije vrzeli v znanju in na ta način določili tiste, za katere menimo, da potrebujejo največ pozornosti.

Uvodno predavanje za vse udeležence konference

Drugi dan srečanja smo pričeli s premislekom o vrzelih v znanju, katerih do sedaj še nismo omenili. Pogovorili smo se o vzroku – ker niso pomembne ali ker so bile pozabljene? Diskusiji je sledila delavnica, imenovana »ThinkTank match-making«, v kateri smo sodelovali vsi udeleženci. Vsaka ThinkTank skupina je izpostavila svojo tematiko, v kateri so najbolj izkušeni ter področje, kjer potrebujejo zunanje mnenje in pomoč. Na ta način smo našli najbolj ustrezne pare skupin in lahko smo si medsebojno izmenjali svoje znanje in nove ideje. Na ta način smo znotraj skupine pridobili dodatno perspektivo na problematiko tal. Razdeljeni po skupinah smo debatirali tudi o najnujnejših ukrepih, ki jih potrebujemo za izboljšanje področja posamezne ThinkTank skupine ter motivirajočih dejavnikov za posameznike, ki rokujejo s tlemi tako ali drugače. Sledila je še identifikacija in prioritizacija ozkih grl, za katere menimo, da najbolj omejujejo izboljšanje splošne pismenosti o tleh. Sledila je še ena delavnica za vse udeležence, imenovana »World-café«, kjer smo se skupine ponovno premešale in tako smo lahko s svojimi izkušnjami in znanjem pomagali še drugim skupinam.

Delavnica za medsebojno izmenjavo izkušenj in mnenj

Delavnica »ThinkTank Match-making«

Srečanje smo zaključili s hibridnim sestankom, ki je služil za informiranje vseh zainteresiranih, ki se sestanka v Sofiji niso mogli osebno udeležiti. Vodja vsake ThinkTank skupine je predstavil dogajanje preteklih dveh dni znotraj skupine, ključne ugotovitve in naslednje korake. Vsi smo se strinjali, da smo naredili pomemben napredek pri doseganju končnega cilja, sedaj pa sledi integracija vseh novih znanj in mnenj.

Srečanje je služilo kot odlična priložnost za izmenjavo in nadgradnjo znanj posameznika, medsebojno spoznavanje različnih strokovnjakov, ustvarjanje povezav in poznanstev, ki bodo morda snovala nove ideje o raznih aktivnostih in projektih.

Člani ThinkTank Soil Literacy skupine

Skupinska fotografija vseh udeležencev SOLO konference v Sofiji